

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Keresztül-kasul a lágymányosi*

szemétvárosom

Forrás:

Friss Újág

Bp
(Hely)

1927. 9. 18.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy:

361.1

Hely:

Idő:

"1927"

Személy:

Helyszín:

361.1 "1927"

Keresztül-kasul a lágymányosi szemétvárosom

Ósfalun nőtt ki a lágymányosi Dunaparton — Viz, világítás és közbiztonság nélkül él itt 300—400 ember — 2 fillért adnak a kiválasztott szemét kilójáért — Üveghegyek, pléhdarabok a szemétheváltásnál

A Friss Újág számára írta: Stób Zoltán

Tul a lágymányosi összekötő hidon, szemben Pesterzsébettel és Csepellel, a lúdai Dunaparton egy egész „faló” épült apró házacsokból, viskókból és olakból. Néhány évvel ezelőtt kezdtek építeni ezeket a „lakóhelyeket”, amelyeknek alapját a közeli szemétdombokból összeszedett téglá- és kődarabok, vagy ócska salakkal, szeméttel töltött edények alkotják.

Ha végigmegyünk ennek a 80—100 házból álló „faló”-nak főútcáján, amely szorosan és közvetlen a Duna partján húzódik, csodálkozva állunk meg az egyes „házak” előtt.

Hát ilyenekben is laknak emberek? Nem tudjuk, hogy a toldozott-foldozott fa-, kő-, üveg-, bádgdarabokból összerótt alkotmány mi csoda: ház, fészék, viskó vagy ol, ahol a disznók tanyáznak. Mert míg a déli napsütésben embert alig-alig lehet látni a „faló”-ban, addig egész disznósordák rőfögnek a közeli szemétdomb oldalában turkálva.

Bemegyünk az egyik házba. Jóképi, tiszta munkásszony fogad. Risztics Péterné.

— Mióta laknak itt, asszonyság? — kérdezem.

— Hát az elejétől fogva. Tetszik tudni, a háboru után kezdődött fel-

épülni ez a „Dunasor”. Akinek nem volt lakása a városban, azután meg itt dolgozott a Hidroxigéngyárban, vagy a Hengermalomban, hát össze-

eszkábált magának valamiféle alkotmányt. A férjem, aki pedig házasságom, maga csinálta ezt is... Az asszony diadalmasan mutatja a házat.

Valóban, ez még a rendes házak egyike. Jó magasra van alapozva, hogy a Duna áradása el ne söpörj a föld színéről. Mondja is az asszony:

— Bizony a mult évben egészen a küszöbünkig ért a víz. Be nem jött, pedig *de sok házat egészen elöntött.* Szegények kezdhették előlről az építést. Nehéz sor az...

Viz, világítás és közbiztonság nélkül él a Dunasor

Szinte el se hinné az ember. Néhány percnyire a kulturától, a Hengermalom hatalmas, modern épület-tömbétől itt egész külön éli a maga világát ez a kis faló. Még pedig oly egyszerűen, mintha nem is 1927-et írának. Csak a nyomor mutatja meg jelen évünk dátumát. Az ide!

Tovább megyünk. Padlótlán, levegőtlen, ablaktalan viskóba nyitunk

be, amelynek falait a szemétdomb-ról összehordott bádga- és fahulladékokból alkották. Töpörödött öreg-asszony fogad és bizalmatlanul néz rám.

— Nem esináltunk mi, kérem, semmit. Csak a fiam beteg — mondja az öreg gyámoltalanul.

Megnyugtattuk.

— Miből él, néni?

— Bizony nem ettem, kérem, két nap óta semmit. Mióta a fiamat fejbeütötték, ő sem keres. En szeretnék kimenni a szemétbányába dolgozni, *de hát nem bírja a lábom.*

A falunak van vendéglője is. Szép malteros épület, ahol büszke tábla hirdeti: „Vendéglő a szomszéd emberhez! Ott Sztrankovich Gábor gyárimunkással beszélgettünk.

— Fizetnek-e valami helypénzt ezekért a viskókért?

Egy „palota” a lágymányosi Dunasoron.

— Hát bizony ezt sem adja ingyen a főváros. Harminckét pengőt fizetünk évente a fővárosnak. Még ennyi pénzt szívesen adunk, hiszen sehol a világon nem kapunk ilyen olcsó hajlékot. A szegény hajléknélküli embernek pedig ez is megteszi. Csakhát se vízünk, se világításunk, se egy rendőrsztrunk sincsen, aki rendet teremtene itt, a sokszor háborgó indulatok között.

— Mert bizony — folytatta — majd mindennap van itt galiba. Hol a jószágom, hol a halászföld, hol pedig a szemétbányán vesznek össze a népek. Különösen azóta, amióta a pesterzsébetiek idejárnak a mi szemétbányáinkba pénzt keresni.

Kilakoltatják a Dunasor egy részét

Értesülésünk szerint a Dunasornak a Hengermalomtól a szemétbányáig eső részét az állandó árvízveszedelemre és a közegekéségügyre való tekintettel kilakoltatják. A főváros meg is kezdte a szükséglakásokba való utalást, de a Dunasor

mindig levon bizonyos százalékot a kiválogatott ócskaságok súlyából. Emiatt van a legtöbb panasz, ezt veszik rossznevén azok, akik a szemétbányászás keserű kenyerét eszik.

— Pedig hát én nem vagyok hi-

zik boldogan. Az anyja el akarja venni a rossz, piszkos gyümölcsöt a gyermeke kezéből, mire ez éktelen sírásra fakad. Egy asszony könynyelve, a szemét törölve megszólal:

— Bizony előfordul az is, mikor

Pléhdobozok a szemétségváltó telepen.

bás, — mondja védekezésül Földesi — vizes rongyot hoznak ide, amelyik beszárad. A bádgedények, la-vórok és konzervdobozok pedig teli vannak homokkal, meg szeméttel. Ezt bizony le kell számítani, mert ezt a város rajtam követeli. Így is 20—40 pengőt fizetek ki naponta.

Egy kisgyerek a szemétből kibá-nyászott szétört dinnyéből falato-

nagyon éhes vagyok, beleharapok valamilyen ételdarabkába, gyü-mölcsbe, amit a szemétségben találtam. Nem lehet erről, kérem, tenni sem-mit. Éhes az ember. Vannak itt, ké-rem, sokan, akik azt mondják, hogy a disznójuknak viszik a moslékot, *de bizony titokban maguk is esznek belőle.* Nem is hinnék el azok az urak ott bent a városban...